

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ЯК СКЛАДОВА БАНКІВСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

З.М. Карасьова, Харківський банківський інститут

Центральною проблемою функціонування банківської установи є проблема забезпечення стійкого механізму управління фінансами банку, тобто здатності виконувати свої функції з максимальною ефективністю та мінімальним ризиком. Через це використання науково обґрунтованого підходу до організації процесу управління фінансами банківської установи, що дозволяє врахувати, з одного боку, внутрішні цілі банку, з іншого боку – фактори ризику і стан зовнішнього економічного середовища, є актуальним.

У широкому розумінні управління фінансами банківської установи передбачає спроможність певної системи виконувати свої функції, враховуючи вплив зовнішніх та внутрішніх факторів. Межі категорії “управління фінансами банк банківської установи” об’єктивно зумовлені середовищем її вжитку, оскільки банківську установу можна розглядати як систему трансформації ресурсів і ризиків. Його складові повинні діяти скоординовано і синхронно як єдина система заходів у сфері грошей та кредиту, спрямованих на ефективне виконання своїх функцій та вирішення поточних і перспективних завдань.

Формуючи економічну політику банківської установи в ринкових умовах, необхідно враховувати засоби її реалізації залежно від особливостей розвитку зовнішньої економічної ситуації.

Серед факторів, що впливають на процес функціонування та стійкість банківської установи, можна назвати такі:

- 1 соціально-політична ситуація, що містить у собі стійкість існуючого уряду, вплив опозиції, коригування фінансово-економічної і соціальної політики, стабільність або соціальну напругу в адміністративно-територіальних утвореннях;
- 2 загальноекономічний стан – потенціал реального сектора економіки, поновлення та вибуття виробничих потужностей, конкурентоздатність товаровиробників, сальдо платіжного балансу країни, інвестиції;
- 3 стан на фінансовому ринку, що містить у собі процентні ставки по залученню банківських вкладів, дохідність грошового ринку, дохідність ринку цінних паперів, обмінний курс національної валюти, грошову емісію, темпи інфляції та інфляційні очікування, політику Національного банку України, конкуренцію банківських продуктів;
- 4 внутрішня стійкість кредитної організації, яка містить у собі параметри, що відображують наявність (відсутність) стратегії та місії банківської установи, якість банківського управління, достатність капіталу, професійну кваліфікацію кадрів.

Специфіка функціонування банківської установи як одного з найважливіших елементів більш об’ємної кредитно-фінансової системи

зумовлює необхідність комплексного підходу до вибору основних напрямів банківського менеджменту. Такий підхід передбачає, з одного боку, об'єднання деяких властивостей чи ресурсів управляючих впливів (наприклад, не розділяють джерела фондів), з іншого – врахування специфіки окремих підходів. Узагальнена структуризація, кінцева мета якої – синтез процедур оптимального управління, пов'язана з тим, що банк продає цілий пакет фінансових послуг, і їх використання має бути достатньо скоординоване.

Якщо не враховувати питання організаційного менеджменту, розглядаючи його тільки в разі необхідності, основну увагу концентрують на таких компонентах банківського менеджменту:

- 1 банківська політика і стратегічне планування;
- 2 управління активами;
- 3 управління пасивами;
- 4 управління ліквідністю;
- 5 ризик-менеджмент;
- 6 управління валютними ресурсами;
- 7 інформаційний менеджмент.

Одночасно треба відзначити, що у сучасних умовах першочерговим завданням фінансового менеджменту банківської установи, на думку автора, є управління активними і пасивними операціями банківською установою. Це обумовлено тим, що відповідно саме від ефективності проведення цих операцій залежить дійове формування ресурсного потенціалу банківської установи та його диверсифікація (тобто пошук раціональної структури, що забезпечує найменші втрати за зниження їх вартості чи розміру доходів) як основа стабільності й прибутковості діяльності банківської установи.

Ставлячи за мету наукове обґрунтування процесу управління фінансами банківської установи, необхідно виходити, насамперед, з необхідності формування принципово нового напрямку трансформування банківської системи на основі постійного відтворення інноваційних процесів, реформування структури кредитування з метою послідовного заміщення економічно неспроможних видів діяльності на більш досконалі, підвищення рівня інтегральної економічної ефективності банківської діяльності та забезпечення стабільного фінансового стану банківських установ України.

Список літератури

52. Васюренко О.В. Банківський менеджмент: Посібник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. – 320 с.
53. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 280 с.